

Uit de odontologische afdeling van het anatomisch-embryologisch laboratorium der Universiteit van Amsterdam. Hoogleraar-Directeur: Prof. Dr. J. van Limborgh.

ROTATIO DENTIS

TH. E. DE JONGE

Beknopt overzicht van de inhoud

Geenszins uit hoofde van ruimtegebrek in de tandboog kunnen de elementen van het menselijk gebit in zeldzame gevallen 180° – althans ten naaste bij 180° – geroteerd zijn.

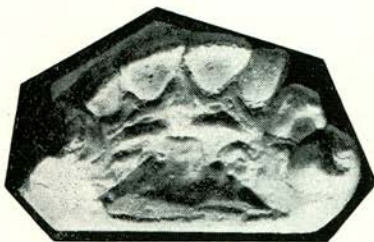
Wij troffen deze anomale situs éénmaal bij de laterale incisivus in de bovenkaak aan en in de onderkaak, desgelijks éénmaal, bij de tweede bicuspidatus. Vervolgens vonden wij bij de voorste bovenpraemolaris eveneens één geval. Bij de tweede maxillaire praemolaris daarentegen telden wij niet minder dan 26 gevallen en daarvan waren er 6 bilateraal-symmetrisch. In één geval bedroeg – eveneens bij dit laatste element – de rotatie slechts 90° .

Tal van dystopieën in het menselijk gebit worden veroorzaakt door ruimtegebrek tijdens zijn ontwikkeling. Maar wanneer een element 180° om zijn as geroteerd is, dan hebben wij met een dentale anomalie e causa ignota te doen. Haar uitzonderlijke zeldzaamheid vormt echter voldoende motief voor deze beschrijving, welke zich in de maxilla op de laterale incisivus en de beide praemolares richt, terwijl zij zich – althans in ons materiaal – in de mandibula tot één tweede bicuspidatus beperkte.

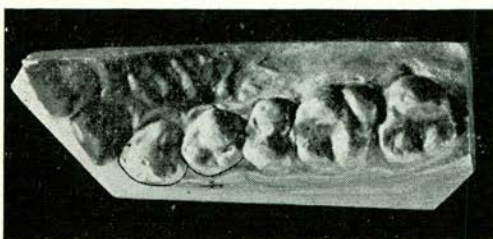
Onder verwijzing naar de afbeeldingen kan onze beschrijving kort zijn en zich voornamelijk tot enkele bijzonderheden bepalen. Afbeelding 1 geeft ons enige geval weer bij de laterale incisivus in de bovenkaak: gelijk in onze volgende afbeeldingen is het klaar, dat hier van ruimtegebrek geen sprake geweest kan zijn. Dit geval vormt als het ware het pendant van de door DE BOER beschreven rotatie (en transpositie) van een laterale onderincisivus rechts*).

De afbeelding van onze eerste bovenpraemolaris behoeft generlei toe-

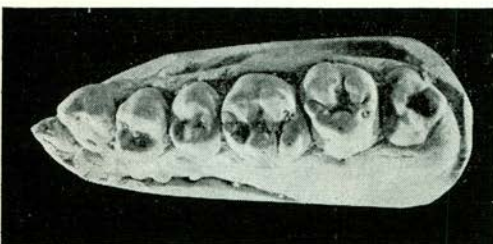
*) c.f. J. G. DE BOER, *dit tijdschrift*, Jaargang LXX, Afl. 10, 1963.

Afb. 1.

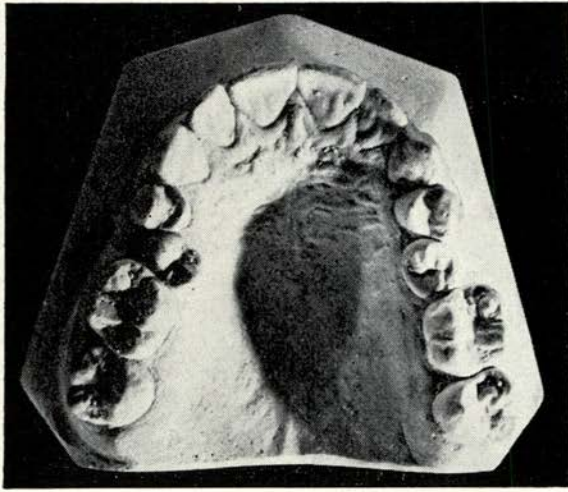

Afb. 2.

Afb. 3.

lichting. Bij zijn distale synergeet daarentegen valt het relatief grote aantal op en doet de anomalie zich zowel éézijdig als bilateraal voor: in ons materiaal telden wij 20 unilaterale tegen 6 bilaterale rotaties. Deze 26 gevallen waren aldus verdeeld: rechts 9 en links 17. En alle passen zich zó volkomen in de tandrij in, dat – bij overigens normale verhoudingen – de occlusie niet gestoord is.

Afb. 4.

Afb. 5.

In één geval bedroeg de rotatie niet meer dan 90° . Zijn afbeelding behoeft geen andere toelichting dan deze. De tandrij is geheel intact: migratie derhalve ingevolge agenesie resp. extractie is in dit geval – gelijk ook in de overige! – uitgesloten.

In de onderkaak troffen wij alléén bij de tweede bicuspidatus een geval van rotatie aan (afb. 5).

Samenvatting

Beschreven werden, in de bovenkaak bij de tweede incisivus en desgelijks bij de eerste en tweede praemolaris, in de onderkaak alléén bij de tweede praemolaris, een aantal gevallen van rotatie. Deze rotatie is een anomalie *sui generis* en stellig geen gevolg van ruimtegebrek in de tandboog.

Summary

A description is given of a number of cases of rotation, of the second incisor and the first and second premolars in the maxilla, and of the second premolar in the mandible. This rotation is an anomaly *sui generis* and certainly not a consequence of lack of space in the dental arch.

Flatgebouw Avogadrostraat 12,
Amsterdam-O.